

Starfsstöð	Heimilisfang	Viðstaddir			
FE-1180 Kaldvík hf. - Reyðarfirði ytri 10.000t	Strandgötu 18 735 Eskifjörður				
Tilefni	Eftirlit framkvæmt	Dagsetning skýrslu	Tímar við úttekt	Viðbótartímar	Yfirvinna
Eftirfylgniskoðun	20.6.2025	20.6.2025	5,5	0	0

Skoðuð voru og tekin afstaða til 10 skoðunatriða af 21. Gerðar eru kröfur um úrbætur í 6 skoðunatriðum, þar af 2 Alvarleg frávik og 4 Frávik. Nema annað sé tekið fram þá er veittur frestur til næstu reglubundinnar skoðunar samkvæmt áhættumati. Úrbótum skal lokið eins fljótt og auðið er.

Frestur til úrbóta

Næsta reglubundna skoðun

Alvarlegt frávik	Frávik
5.1.2 Þjálfun starfsfólks (rekstrarleyfi>20.tonn)	4.1.5 Eldissvæði
5.1.5 Innra eftirlit (rekstrarleyfi>20.tonn)	5.1.1 Gæðahandbók sjókvíaeldisstöðva
	5.1.4 Viðbragðsáætlanir (rekstrarleyfi>20.tonn)
	5.1.6 Innri úttektir - sannprófun (rekstrarleyfi>20.tonn)

Niðurstaða eftirlits

Eftirlitsmenn Matvælastofnunar, Jónína Guðmundsdóttir og Vigdís Sigurðardóttir, framkvæmdu eftirfylgni eftirlit á tímabilinu 30. apríl 2025 til 20. júní 2025, vegna frávika sem skráð voru í eftirlitsskýrslu dags. 12. desember 2024. Óskað var eftir gögnum frá eftirlitsþega með tölvupósti vegna eftirfylgni eftirlitsins. Gögnin bárust og voru yfirfarin á skrifstofu.

Að loknu eftirfylgni eftirliti er ljóst að enn eru til staðar tvö alvarleg frávik og fjögur frávik.

Matvælastofnun kallar eftir tímasettri úrbótaáætlun vegna frávika í eftirlitsskýrslu þessari. Að loknum úrbótum á frávikum mun Matvælastofnun fylgja úrbótum eftir með öðru eftirfylgni eftirliti.

Athugið að þessi skýrsla tekur til þeirra atriða sem tekið var eftir þann dag sem eftirlitið fór fram sem og fyrirbyggjandi gagna úr öðru opinberu eftirliti. Í samræmi við 13. gr. stjórnisýslulaga nr. 37/1993 er þér veittur 14 daga frestur frá dagsetningu þessarar skýrslu til að koma á framfæri andmælum við innihald hennar. Andmæli berist skriflega sem bréf til Matvælastofnunar Austurvegi 64, 800 Selfossi eða með tölvupósti á mast@mast.is.

Um gjaldtöku fyrir eftirlit og aðra gjaldskylda starfsemi Matvælastofnunar s.s. útgáfu leyfa, vottorða, skráningar o.fl. fer skv. gjaldskrá nr. 590/2024. Krafa birtist í netbanka og reikningur er birtur á Island.is.

Starfsstöð

Kaldvík hf. - Reyðarfirði ytri 10.000t
Strandgötu 18
735 Eskifjörður
Staða: Í gildi
Kennitala: 5204120930

Starfsemi

Frumframleiðsla - Þáttur VI - AE - Áframeldi - 1

Tengiliðir

Bárður Jóhann Arnaldsson	8592255	bardur.arnaldsson@kaldvik.is	Eldisstjóri
Ísak Örn Guðmundsson	8475242	Isak.gudmundsson@kaldvik.is	Eldisstjóri
Sandra Eiðsdóttir	8550191	sandra.eidsdottir@kaldvik.is	Gæðastjóri
Kjartan Lindboel	+47 959 09 675	kjartan.lindbol@kaldvik.is	Framleiðslustjóri

4 - Byggingar, búnaður og eldissvæði

4.1 - Sjókvíaeldi

32 - 46.gr. reglugerð nr.540/2020 og 20.gr. reglugerð nr. 300/2018

4.1.5 Eldissvæði

Sett inn: 27.08.2021

Frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu:

Eftirlitsskýrsla 12. desember 2024:

Hluti búnaðar er utan skilgreinds eldissvæðis á Glímeysi en skv. 30. gr. rgl. nr. 540/2020 skal búnaður sjókvíaeldisstöðva vera innan eldissvæðis.

Í eftirfylgni eftirliti er ljóst að ekki er búið að færa þann búnað sem er utan skilgreinds eldissvæðis á Glímeysi og ekki er getið um tímasetningu hvenær á að gera slíkt í úrbótaáætlun eftirlitsþega. Frávikid hefur ekki verið lagfært og stendur því enn.

5 - Gæðastjórnun og innra eftirlit

5.1 - Skipulag, verklag, viðbragðsáætlanir og innra eftirlit

47. - 50.gr. og viðauki III. í reglugerð nr. 540/2020

5.1.2 Þjálfun starfsfólks (rekstrarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 12.12.2024

Alvarlegt frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu:

Eftirlitsskýrsla 12. desember 2024:

Samkvæmt viðauka III í reglugerð nr. 540/2020 skal tryggja að starfsmenn fái þjálfun þar sem markmið er:

- a) Að hindra stök og virkja viðbragðsáætlun ef það gerist.
- b) Að lágmarka umhverfisáhrif.
- c) Að tryggja velferð eldisdýra.

Einnig þarf, skv. sama viðauka, að hafa nýliðakynninu þar sem öllum starfsmönnum er kynnt gæðastjórnunarkerfi fyrirtækisins og nýliðaþjálfun þar sem tryggt er að starfsmaður hafi lokið eftirfarandi þjálfun:

- a) Varnir gegn stroki; helstu ástæður fyrir stroki og hvernig er best að koma í veg fyrir þær
- b) Viðbrögð við stroki
- c) Meðhöndlun eitufna þegar það á við
- d) Þekking á verklagsreglum, viðbragðsáætlunum og innra eftirliti sem starfsmaður vinnur við

Jafnframt kemur fram í framangreindum viðauka að árlega skuli haldinn fundur með starfsmönnum þar sem farið er yfir efni gæðahandbókar og kynntar breytingar og nýjar áherslur sem gerðar hafa verið. Þátttaka starfsmanna er skráð í þjálfunarskrá.

Matvælastofnun kallaði eftir þjálfunarskrám starfsmanna Kaldvíkur og þar kemur ekki fram að starfsmenn hljóti þjálfun við að hindra stök og virkja viðbragðsáætlun.

Í nýliðaþjálfun rekstraraðila hljóta starfsmenn ekki þjálfun í vörnum gegn stroki, helstu ástæðum og hvernig megi koma í veg fyrir stök eða þjálfun í viðbrögðum við stroki.

Ekki er að finna í þjálfunarskrá staðfestingu á að árlegur fundur hafi verið haldin með starfsfólki og þáttaka starfsmanna sé skráð í þjálfunarskrá. Á slíkum fundi skal fara yfir innihald gæðahandbókar og breytingar kynntar og nýjar áherslur sem gerðar hafa verið.

Þegar starfsmenn Kaldvíkur héldu í ferð til Marrakech var fengið afleysingafólk til þess að halda fiskeldinu gangandi. Matvælastofnun kallaði eftir þjálfunarskrá þess fólks sem sinnti afleysingum og voru þær ekki fullnægjandi en starfsfólkið var ekki búið að hljóta almenna nýliðaþjálfun vegna:

- a) Varnir gegn stroki; helstu ástæður fyrir stroki og hvernig er best að koma í veg fyrir þær
- b) Viðbrögð við stroki
- c) Meðhöndlun eiturefna þegar það á við
- d) Þekking á verklagsreglum, viðbragðsáætlunum og innra eftirliti sem starfsmaður vinnur við

Matvælastofnun lítur málið alvarlegum augum og ef slíkar aðstæður skapast aftur að kalla þurfi til afleysingafólk þá skal rekstraraðili tryggja viðunandi þjálfun afleysingastarfsfólks.

Við eftirfylgni eftirlit kallaði Matvælastofnun eftir staðfestingu á því að starfsmenn eftirlitsþega hafi nú lokið þjálfun í að hindra stök og virkja viðbragðsáætlanir. Af innsendum gögnum er ekki hægt að staðfesta að starfsmenn fái þjálfun í að hindra stök og virkja viðbragðsáætlanir. Í því yfirliti sem Matvælastofnun fékk sent er ekkert heiti á námskeiði sem ber vísun til þess að vera þjálfun í að hindra stök og virkja viðbragðsáætlanir, hvorki í nýliðaþjálfun né frekari þjálfun starfsmanna. Matvælastofnun kallaði eftir staðfestingu á þátttöku starfsmanna í árlegum fundi og að fundurinn hafi verið skráður í þjálfunarskrá starfsmannanna. Eftirlitsþegi sendi afrit af nokkrum tölvupóstum þar sem tilgreindir voru þátttakendur á fundinum. Í einhverjum tilfellum voru aðilar tilgreindir sem ekki höfðu tekið þátt í fundinum af einhverjum ástæðum. Matvælastofnun telur þetta fyrirkomulag ómarkvisst og ófullnægjandi skráning á þátttöku starfsmannanna á fundinum. Þátttöku ber að skrá í þjálfunarskrá hvers starfsmanns. Ljóst er að einhverjir starfsmenn eftirlitsþega tóku ekki þátt í árlega fundinum.

Með vísan til framangreinds hafa ekki verið gerðar úrbætur á alvarlegu frávikum undir þessum lið. Alvarlegt frávik stendur því enn.

5.1.5 Innra eftirlit (rekstarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 12.12.2024

Alvarlegt frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu:

Eftirlitsskýrsla 12. desember 2024:

Ekki fullnægjandi innra eftirlit

Ekki var hægt að sýna fram á að innra eftirlit hefði verið framkvæmt

Við eftirfylgni eftirlit kallaði Matvælastofnun eftir verklag um innra eftirlit og staðfestingu á að því hafi verið sinnt síðast þegar það átti að eiga sér stað skv. verklagi. Við yfirferð á verklagi eftirlitsþega um innra eftirlit skortir skilgreiningu á tíðni innra eftirlits. Þá vantar einnig lista yfir þau atriði sem skoða á í innra eftirliti.

Í ljósi framangreinds stendur því áfram alvarlegt frávik.

5.1.1 Gæðahandbók sjókvíaeldisstöðva

Sett inn: 12.12.2024

Frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu:

Eftirlitsskýrsla 12. desember 2024:

Í gæðahandbók sjókvíaeldisstöðva skal koma fram, skv. viðauka III í rgl. nr. 540/2020

- Verklag um skipulag og ábyrgðarskiptingu.
- Skrá og áætlun um fræðslu/þjálfun starfsmanna.

- Ábyrgðarsvið og starfslýsingar allra starfsmanna séu skýrar.

Árlegur fundur haldinn með öllum starfsmönnum fiskeldisstöðva þar sem farið er yfir innihald gæðahandbókar og breytingar kynntar og nýjar áherslur sem gerðar hafa verið.

Matvælastofnun yfirfór gæðahandbók Kaldvíkur og var ekki gerð nægjanleg grein fyrir ofangreindum atriðum.

Í eftirfylgni eftirliti kallað Matvælastofnun eftir verklagi um skipulag og ábyrgðarskiptingu starfsmanna eldissvæða sem og starfslýsingar. Matvælastofnun fór yfir innsend gögn og telur þau vera fullnægjandi.

Matvælastofnun óskaði jafnframt eftir að fá senda áætlun/skrá um þjálfun starfsfólks. Ljóst er af innsendum gögnum að ekki er til staðar verklag/áætlun/skrá þar sem tilgreint er hvaða verkþætti starfsmaður þarf að tileinka sér, þ.e. hvaða þætti þarf starfsmaður að læra við upphaf starfs, innan hvaða tímamarka því þarf að vera lokið, hvaða þekkingu þarf að viðhalda og tíðni. Frávikið hefur því ekki verið lagfært.

Matvælastofnun kallaði eftir gögnum sem staðfestu að árlegur fundur hafi verið haldinn með starfsmönnum þar sem farið væri yfir alla kafla gæðahandbókar, breytingar á starfsemi o.fl. Eftirlitsþegi sendi skjáskot af viðburði sem ber nafnið "Sjór - annual meeting quality handbook" og haldinn var 13. febrúar 2025. Ekki er til staðar fundargerð þar sem fram kemur efni fundar, hvenær fundurinn fór fram o.s.frv. og því ekki hægt að sannreyna að fjallað hafi verið um þau atriði sem fjalla ber um skv. viðauka III í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020. Þá er alls ljóst af innsendum gögnum hvort allir starfsmenn eftirlitsþega hafi mætt á fundinn. Frávikið hefur því ekki verið lagfært.

Með vísan til framangreinds hafa ekki verið gerðar viðunandi úrbætur á fráviki undir þessum lið. Frávikið stendur því enn.

Matvælastofnun óskaði jafnframt eftir að fá senda áætlun/skrá um þjálfun starfsfólks. Ljóst er af innsendum gögnum að ekki er til staðar verklag/áætlun/skrá þar sem tilgreint er hvaða verkþætti starfsmaður þarf að tileinka sér, þ.e. hvaða þætti þarf starfsmaður að læra við upphaf starfs, innan hvaða tímamarka því þarf að vera lokið, hvaða þekkingu þarf að viðhalda og tíðni. Frávikið hefur því ekki verið lagfært.

Matvælastofnun kallaði eftir gögnum sem staðfestu að árlegur fundur hafi verið haldinn með starfsmönnum þar sem farið væri yfir alla kafla gæðahandbókar, breytingar á starfsemi o.fl. Eftirlitsþegi sendi skjáskot af viðburði sem ber nafnið "Sjór - annual meeting quality handbook" og haldinn var 13. febrúar 2025. Ekki er til staðar fundargerð þar sem fram kemur efni fundar, hvenær fundurinn fór fram o.s.frv. og því ekki hægt að sannreyna að fjallað hafi verið um þau atriði sem fjalla ber um skv. viðauka III í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020. Þá er alls ljóst af innsendum gögnum hvort allir starfsmenn eftirlitsþega hafi mætt á fundinn. Frávikið hefur því ekki verið lagfært.

Með vísan til framangreinds hafa ekki verið gerðar viðunandi úrbætur á fráviki undir þessum lið. Frávikið stendur því enn.

•

5.1.4 Viðbragðsáætlanir (rekstrarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 12.12.2024

Frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu:

Eftirlitsskýrsla 12. desember 2024:

Matvælastofnun yfirfór viðbragðsáætlanir Kaldvíkur í eftirliti en rekstraraðili vinnur að umbótum á gæðakerfi fyrirtækisins. Margar af þeim viðbragðsáætlunum sem voru yfirfarðar höfðu ekki verið samþykktar og því ekki sannað að starfsmenn séu að fara eftir viðbragðsáætlunum.

Við eftirfylgni eftirlit kallaði Matvælastofnun eftir eftirfarandi viðbragðsáætlunum og staðfestingu á að þær hafi verið samþykktar:

- Tímabundin og varanleg rekstrarstöðvun.
- Massadauða, s.s. vegna sjúkdóma og umhverfisástands.
- Olíumengun.
- Fárviðri og ísingu á búnaði.
- Hafís og rekís.
- Afræningja.
- Tjón á kvíum vegna slysa/árekstra.

Allar viðbragðsáætlanirnar höfðu verið samþykktar.

Matvælastofnun hefur eftirfarandi athugasemdir varðandi innsendar viðbragðsáætlanir.

Viðbragðsáætlun um tímabundna- og varanlega rekstrarstöðvun. Viðbragðsáætlunin nær einungis til varanlegrar rekstrarstöðvunar, ekki tímabundinnar.

Viðbragðsáætlun um massadauða. Vísað er til viðbragðsáætlunar vegna neyðarslátrunar en hún fylgdi ekki innsendum gögnum. Í viðbragðsáætluninni vantar að lýsa þeim búnaði sem notast á við í þessum aðstæðum og hvernig það er gert. Þá er bent á að villandi getur verið að vísa til dýralæknis fiskeldis. Skýrara væri að vísa til þjónustudýralæknis.

Viðbragðsáætlun um olíumengun. Ekkert er fjallað um viðbragð sem kemur við því eldi sem er í gangi á þeim stað sem olíumengun verður, þ.e. þann fisk sem gæti orðið fyrir menguninni og ráðstafana gagnvart honum.

Viðbragðsáætlun um afræningja. Í viðbragðsáætluninni er vísað til verklagsreglu "Afskipti af afræningjum/Managing Predator Encounter" en hún fylgdi ekki.

Viðbragðsáætlun um tjón á kvíum vegna slysa/áreksturs. Matvælastofnun metur hana ófullnægjandi. Ekkert er fjallað um að kalla til auka mannskap til að grípa til viðeigandi aðgerða ef þörf er á eða hvað eigi að gera til að varna stroki t.d. þegar skemmdir eru þess eðlis að möguleiki sé á stroki en ekki sé grunur um stök hafi þegar orðið.

Viðbragðsáætlun um hafís og rekís er metin fullnægjandi.

Með vísan til alls framangreinds telur Matvælastofnun að gera þurfi lagfæringar á viðbragðsáætlunum eftirlitsþega. Frávik mun því áfram standa í eftirlitsskýrslu þessari.

5.1.6 Innri úttektir - sannprófun (rekstarleyfi>20.tonn)

Sett inn: 12.12.2024

Frávik

Frávik í fyrri eftirlitsskýrslu:

Eftirlitsskýrsla 12. desember 2024:

Ekki fullnægjandi sannprófanir.

Ekki var hægt að sýna fram á að sannprófun hefði farið fram í takt við kröfur í reglugerð.

Við eftirfylgni eftirlit kallaði Matvælastofnun eftir verklag um innri úttekt-sannprófun og staðfestingu á síðustu sannprófun. Matvælastofnun metur verklag um innri úttekt-sannprófun fullnægjandi.

Eftirlitsþegi framkvæmdi sannprófun þann 18. febrúar 2025. Lagfæringar fráviks í úrbótaáætlun sannprófunarinnar eru ekki tímasettar eins og Matvælastofnun gerir kröfur um.

Í ljósi þess að eftirlitsþegi hefur útbúið verklag og framkvæmt sannprófun eins og lög og reglugerð gerir kröfur um en lagfæring fráviks í úrbótaáætlun er ekki tímasett fer skráning fráviks í eftirlitsskýrslu þessari úr alvarlegu frávik í frávik.

Eftirfarandi skoðunatriði voru skoðuð og lagfærð frá síðustu skoðun

4.1.4 Eftirlit og viðgerðir á netpokum

4.1.8 Framkvæmd flutnings

4.3.1 Viðbragðsáætlun vegna stroks

5.1.3 Verklagsreglur (rekstrarleyfi>20.tonn)

Jónína Guðmundsdóttir
jonina.gudmundsdottir@mast.is
Séfræðingur í fiskeldi
5304800

Lagagrunnur eftirlits

Eftirlit með fiskeldi er samkvæmt lögum nr. 71/2008 um fiskeldi. Löggjöfin fjallar um eftirlit og leyfisveitingar rekstrarleyfa til fiskeldis. Nánari ákvæði hafa verið sett fram í reglugerð nr. 540/2020 um fiskeldi.

Markmið laga um fiskeldi er að skapa skilyrði til uppbyggingar fiskeldis og efla þannig atvinnulíf og byggð í landinu, stuðla að ábyrgu fiskeldi og tryggja verndun villtra nytjastofna. Skal í því skyni leitast við að tryggja gæði framleiðslunnar, koma í veg fyrir hugsanleg spjöll á villtum nytjastofnum og lífríki þeirra og tryggja hagsmuni þeirra sem nýta slíka stofna. Til að ná því markmiði skal tryggt að eldisbúnaður og framkvæmd í sjókvíældi standist ströngustu staðla sem gerðir eru fyrir fiskeldismannvirki í sjó.

Athugasemdir geta fengið þrenns konar vægi skv. eftirfarandi:

LS = Lagfært á staðnum:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vísar frá ákvæðum laga eða reglugerða, sem hægt er að lagfæra á meðan skoðun fer fram eða tilvikíð það lítilfjórlegt að það verður augljóslega lagfært strax að lokinni skoðun.

F = Frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vísar frá ákvæðum laga eða reglugerða. Skoðunarmaður metur umfang og alvarleika athugasemdar og metur frest til úrbóta út frá gefnum forsendum.

A = Alvarlegt frávik:

Þegar gerð er athugasemd við starfsemi sem vísar alvarlega frá ákvæðum laga, reglugerða, rekstrarleyfis eða þegar augljós hættu á slysasleppingu er fyrir hendi. Úrbótum skal ljúka að hámarki innan 7 virkra daga, en ef athugasemdin gefur tilefni til, er gripið til þvingunarúrræða strax. Athugasemdin krefst að jafnaði skjótrar eftirfylgni.

Eftirfylgni-, þvingunaraðgerðir:

Ef athugasemd sem fékk LS eða sambærileg er aftur til staðar í næstu skoðun, fær athugasemdin dæminguna F. Verklag eftirlitsmanna MAST er sem hér segir, þegar úrbætur eru ekki gerðar innan tilskilinna fresta.

Athugasemd með F dæmingu.

- Heimsókn 1 – reglubundin: Úrbótum skal ljúka fyrir tilskilinn frest sem fram kemur í skoðunarskýrslu. Frestur til úrbóta er að hámarki 3 mánuðir, nema að um verulega umfangsmiklar framkvæmdir sé að ræða.
- Heimsókn 2 – eftirfylgni: Veita má viðbótarfrest til úrbóta til skamms tíma, þó að hámarki 1 mánuð. Skoðunaratíði fær enn dóminn F en jafnframt er dæmt A í skoðunaratíði 6.1. Skoðunarmaður bendir stjórnanda/ábyrgðarmanni á að þvingunarúrræðum verði beitt verði úrbótum ekki sinnt (VII. Kafli - lög nr. 71/2008)
- Heimsókn 3 – eftirfylgni: Skoðunaratíði fær dóminn F en dæmt er A í 6.1. Veittur er frestur lengst til 7 daga, andmælaréttur er veittur á vettvangi. Eftir það fær stjórnslusvið MAST skoðunarskýrsluna og þvingunar-eftriflygniferill (VRF-022) tekur við.

Athugasemd með A-dæmingu.

- Heimsókn 1 – reglubundin: Veittur frestur til úrbóta er lengstur 7 dagar, eða ef við á, fær stjórnslusvið MAST skoðunarskýrsluna og verkferill við beitingu þvingunarúrræða tekur við (VRF-022). Skoðunarmaður bendir stjórnanda/ábyrgðarmanni á að þvingunarúrræðum verði beitt verði úrbótum ekki sinnt (VII. Kafli - lög nr. 71/2008). Andmælaréttur er veittur á vettvangi.
- Heimsókn 2 – eftirfylgni: Skoðunaratíði fær dóminn A og jafnframt er dæmt A í skoðunaratíði 6.1. Stjórnslusvið MAST fær skoðunarskýrsluna og verkferill við beitingu þvingunarúrræða tekur við (VRF-022). Stjórnslusvið MAST fylgir eftir skoðunarskýrslu vegna endurkomu og sem inniheldur dóminn A í 6.1. Stjórnslusviðið stýrir framkvæmd þvingunar. Stjórnanda er kynnt ákvörðun um þvingunaraðgerðir. Mál sem komast á þetta stig fá síðan lögformlega meðhöndlun hjá MAST. [VRF-022]

Þvingunaraðgerðir geta t.d. verið:

- Dagsektir
- Úrbætur á kostnað rekstrarleyfishafa
- Afturköllun rekstrarleyfis